

Народно читалище „Просвета-1928“
с. Градище, община Севлиево

УСТАВ

За устройството и организаторската дейност на
Народно читалище „Просвета – 1928“

Приет на отчетно – изборно събрание на 06.04.2010 г.
Променен и редактиран на основание § 34 от Предходните
и заключителни разпоредби към Закона за изменение и
допълнение на Закона за народните читалища Обн., ДВ бр.
42 от 05.06.2009 г.

с. Градище
01.04.2010 г.

Народно читалище „Просвета – 1928“
с. Градище, община Севлиево

УСТАВ

Устройството и организаторската дейност на
Народно читалище „Просвета – 1928“

I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл. 1. Настоящия устав урежда устройството, управлението, издръжката и прекратява дейността на читалището.

Чл. 2. НЧ „Просвета – 1928“ с. Градище е юридическо лице с нестопанска дейност.

Чл. 3. Целта на НЧ „Просвета – 1928“ с. Градище, общ. Севлиево е да задоволява потребността на гражданите свързани с:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в населеното място.
2. Да запазва и обогатява обичаите и традициите на българския народ.
3. Да разширява знанията на гражданите и да ги приобщава към ценностите на науката, изкуството и културата.
4. Да възпитава утвърждава национално съзнание.
5. Осигурява достъп до информация.

Чл. 4. А За на целите по чл. 3, ал.1, Народното читалище извършва основно дейност като:

1. Организиране и поддържане на библиотеката, читалнята, фото-филми и видеотеки, развитие на библиотечната дейност.
2. Организиране на школи, празненства, концертни чествания, видео показ, кръжоци.
3. Събиране и разпространяване на знания за родния край.
4. Създаване, разпространяване и поддържане на музейната колекция, съгласно закона за културното наследство.
5. Предоставяне на компютърни услуги.
6. Развиване на художествено любителско изкуство.

Чл. 4. Б Народното читалище няма право да предоставя собствено или ползваното от него имущество възмездно или безвъзмездно.

1. За хазартни игри и нощни заведения.
2. За дейност на нерегистрирани по закона за вероизповеданията, религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел.
3. За постоянно ползване от политически партии и организации.
4. На председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на техните семейства.

Чл. 5. Народно читалище „Просвета – 1928“ може да се сдружава с други читалища и читалищни сдружения:

1. Да съдейства за постигане на целите на читалището в защита на интересите на своите членове и ги предствавя пред държавните общински органи.
2. За организиране на съвместни инициативи като: фестивали, събори, тържества и други.
3. Съюза на читалищните сдружения няма право да управлява и се разпорежда с имуществото на читалищата, които са негови членове.

ГЛАВА ВТОРА

Учредяване на читалището и читалищните сдружения:

Чл. 6. Читалището се учредява най-малко с 50 дееспособни физически лица, които вземат решение на учредително събрание.

1. Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите ръководни органи.
2. В Устава се урежда – Наименованието на читалището, седалището, целите, източниците за финансиране, органите на управление и контрола, техните правомощия.
3. Читалището придобива качество на юридическо лице с вписването му в регистъра за органите с нестопанска цел на Окръжния съд, чийто район е седалището на читалището.
4. Необходими документи за вписване в регистъра на Окръжния съд са:
  - Молба от читалището до съда;
  - Протокол от събранието;
  - Устав на читалището подписан от учредителите;
  - Нотариално заверен образец от подписа на лицето представляващо

читалището.

5. Наименованието на НЧ „Просвета-1928“ със седалище с. Градище, общ. Севлиево, учредено на 12 март 1928 г.

6. Управлението на НЧ „Просвета – 1928“ се намира в с. Градище, където е учредено. Адреса на читалището е адрес на неговото управление.

7. НЧ „Просвета – 1928“ може да кандидатства за държавни или общински субсидии, съгласно Закона за народните читалища.

ГЛАВА ТРЕТА

УПРАВЛЕНИЕ:

Чл. 7. Членовете на читалището са индивидуални, почетни и колективни:

1. Индивидуалните членове са български граждани, които са действителни и спомагателни.

2. Действителни членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и бъдат избирани.

3. Спомагателни членове са под 18 години, които нямат право да избират, те имат право на съвещателен глас.

4. Колективните членове съдействат за осъществяване на целите на читалището, подпомагат дейностите за обогатяване на материалната база и имат право на един глас в общото събрание.

Колективни членове могат да бъдат:

- Професионални организации;
- Стопански организации;
- Търговски дружества;
- Кооперации и сдружения;
- Културно просветни и любителски клубове.

5. Почетни членове могат да бъдат и чужди граждани с изключителни заслуги към читалището.

Чл. 8. Членът на читалището има следните права:

1. Да участва в гласуването на Общото събрание, един член – един глас и да бъде избран в органите на читалището.

2. Да иска обяснение за неизпълнението на решенията на общото събрание.

Чл. 9. Члена на читалището е длъжен:

1. Да спазва Устава на читалището, решението на Общото събрание и да си плаща членския внос.

2. Да съдейства и се грижи за опазване на читалищната собственост.

Чл. 10. Прекратяване на членство в случаите:

1. По собствено желание – напуска чрез саморъчно написана молба.

2. Прекратяване дейността на читалището.

3. Смърт или напускане на населеното място.

Чл. 11. Ръководни органи на читалището са: Общото събрание,

Читалищното настоятелство и Проверителната комисия.

Чл. 12. Върховен орган на читалището е Общото събрание:

1. То се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл. 13. Общото събрание:

1. Изменя и допълва устава.

2. Избира и освобождава членовете на настоятелството, председателя и проверителната комисия.

3. Приема вътрешните актове необходими за организацията на дейността на читалището.

4. Изключва членове на читалището.

5. Определя основните насоки за дейността на читалището.

6. Взема решения за членуване или прекратяване на членството в читалищното сдружение.

7. Приема бюджета на читалището.

8. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година.

9. Определя размера на членския внос.

10. Взема решения за прекратяване на читалището.

11. Отменя решенията на органите на читалището.

12. Взема решения за отнасяне в съда на незаконно съобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

13. Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи за читалището.

Чл. 14. Редовно Общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най – малко веднъж годишно. Извънредно Общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. Ако Настоятелството не свиква събрание до 15 дни, това се

прави от проверителната комисия, или от една трета от членовете.

1. Поканата за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде пусната 7 дни преди провеждането на събранието и бъде окачена на видни места за оповестяване.

2. Общото събрание е законно, ако присъстват най – малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум, събранието се провежда с един час по-късно. То е законно, ако на него присъстват една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

3. Решенията по чл. 13 ал. 1 т. 1,4,10,11,12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

4. Две трети от членовете на Общото събрание на Народното читалище могат да предявят иск пред Окръжния съд по седалището на читалището, за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на Закона или Устава. Иск се предоставя в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

5. Прокурора може да иска от Окръжния съд по седалището на читалището да отмени решението на общото събрание, което противоречи на Закона или Устава в едномесечен срок от узнаване за решението, но не по-късно от една година от вземане на решението.

Чл. 15 ал. 1 Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои от 5 члена избрани за 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

НАСТОЯТЕЛСТВО:

1. Свиква Общото събрание;
2. Ускорява изпълнението на решенията на Общото събрание.
3. Изготвя и внася в Общото събрание проект за бюджета на читалището и утвърждава щата му.
4. Подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището.

5. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.
6. Настоятелството взема решения с мнозинство повечер от половината членове.

Чл. 16. Председателя на читалището е член на настоятелството и се избира от Общото събрание за срок от 3 години.

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ:

1. Организира дейността на читалището съобразно Закона, Устава и решенията на Общото събрание.
2. Представява читалището.
3. Свиква и води заседанията на Настоятелството и предствлява Общото събрание.
4. Отчита дейността си пред Настоятелството.
5. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно с бюджета на читалището и въз основа решение на Настоятелството.
6. За председател на читалището се избира личност познаваща дейността на читалището и готова да работи за развитието му, да е призната личност от обществото и да познава нормативната база. Води кадровите дела на администрацията. Носи материална отговорност за имуществото на читалището, Секретаря се отчита пред Председателя на настоятелството.

Чл. 16 /а/ **СЕКРЕТАРЯ НА ЧИТАЛИЩЕТО:**

1. Организира изпълнението на решенията на Настоятелството, включитено решенията за изпълнение на бюджета.
2. Организира текущата основна и допълнителна дейност.
3. Представява читалището заедно с Председателя.
4. Секретаря не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и съребрена линия до четвърта степен, съпруг или съпруга на Председателя.

Чл. 17. Проверителната комисия да се състои от трима членове, избрани за 3 години

1. Членовете на Проверителната комисия не могат да бъдат лица, които да в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членовете на Настоятелството, на Председателя или Секретаря по права линия съпрузи, братя и сестри и роднини по сватовство от първа степен.
2. Проверителната комисия осъществява контрола върху дейността на Настоятелството, Председателя и Секретаря на читалището по спазване на Закона, Устава и решенията на Общото събрание.
3. При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището, а при данни за по-голямо нарушение органите на прокуратурата.

Чл. 18. Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и Проверителната комисия и за Секретари лица, които са осъждани за лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 19. Членовете на Настоятелството, включително Председателя и Секретаря подават декларация за конфликт на интереси.

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 20. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и други вещни права: вземания, ценни книжа и други права и задължения.

Чл. 22. Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос, който да бъде 1 лев годишно.
2. Културно просветна информационна дейност.
3. Субсидия от държавни и общински бюджети.
4. Дарения и завещания.
5. Други неупоменати приходи.

Чл. 22. С решение на Общински съвет, читалището може да се финансира допълнително от Общинския съвет, от собствени средства по искане на читалището със съответна молба за определена цел.

Чл. 23. Гласуване от Общински съвет субсидии, не могат да се отклоняват за други цели.

Чл. 24. Движими имоти могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с други по доброкачествени само по решение на Настоятелството.

Чл. 25. 1. Читалищното настоятелство изготвя годишен отчет за приходите и разходите, които се приемат на Общото събрание.

2. Председателя на читалището представя ежегодно до 31 март пред Кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 на чл. 25 за изразходените от бюджета средства през предходната година.

3. Докладите по ал. 2 се обсъждат от Общинския съвет на открито заседание след 31 март с участието на председателите на Народните читалища вносителите на докладите.

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО:

Чл. 27. Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание вписано в регистъра на Окръжния съд. То може да бъде прекратено ликвидация или по решение на Окръжния съд ако:

1. Дейността му противоречи на Закона, Устава и добрите нрави.
2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейност на читалището.
3. Ако в разстояние на две години не развива дейност съгласно Устава и Закона.
4. Не е учредено по закон.
5. Обявено в несъсстоятелност.
6. Прекратено читалището по решение на Окръжния съд, постановено по искане на прокурора по даден сигнал.

Чл. 28. За неуредените в този Закон случаи се прилага Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

АДМИНИСТРАТИВНИ НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 29. Председател и Секретар на читалището, който предостави имущество в нарушение на чл. 4 Б се наказва с глоба от 500 до 1000 лева и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището в срок от 5 години.

Чл. 30. Председателя на читалището, който не заяви вписване в регистъра на читалищата по чл. 6 се наказва с глоба от 150 до 300 лева.

Чл. 31. Председателя на читалището, ако не представи доклад за

изпълнение на читалищната дейност и за изразходените от бюджета средства в срок по чл. 25 ал. 2, се наказва с глоба от 150 до 300 лева.

ПРЕДХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 32. Читалището има кръгъл печат с надпис Народно читалище „Просвета 1928“ с. Градище, община Севлиево с отворена книга в средата.

Чл. 33. Седалище на читалището е с. Градище, община Севлиево.

Чл. 34. Празника на читалището е 24 май – Деня на славянската писменост и на българската просвета и култура.

Чл. 35. Този устав може да се променя /изменя/ и допълва от Общото събрание с мнозинство от две трети от действителните членове.

Промените и новата му редакция са направени на основание §34 от предходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за народните читалища, обнародван в ДВ бр. 42 от 05.06.2009 г. и са утвърдени от Общото събрание на НЧ „Просвета – 1928“ на 06.04.2010 г.

Неразделна част от устава на читалището е библиотечната дейност съобразена със Закона за читалищните библиотеки.

ОБЩИ ПРИЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този Закон урежда учредяването, видовете функции, управлението и финансирането на обществените библиотеки.

Чл. 2. Обществените библиотеки са образователни информационни културни институции с национално и местно значение. Те осигуряват правото на гражданите на равноправен и свободен достъп до библиотечно-информационно обслужване.

Чл. 3. Обществените библиотеки предоставят безплатно библиотечните услуги.

ОБЩЕСТВЕНИ БИБЛИОТЕКИ

Чл. 4. Обществени библиотеки са Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“, регионалните, общинските и читалищните библиотеки.

Чл. 5. За да се уреди библиотека са необходими следните предпоставки:

1. Да притежава библиотечен фонд в обем 3000 регистрирани библиотечни единици. В нашата единица има 8600.
2. Да осигурява библиотечно-информационно обслужване на гражданите.
3. На лице е подходящо помещение, оборудвано и обзаведено.
4. Да има осигурено финансиране и квалифициран персонал.

Чл. 6. За вписване в регистъра се подава заявление, придружено с документи удостоверяващи изискванията.

ЧИТАЛИЩНИ БИБЛИОТЕКИ

Чл. 7. Читалищните библиотеки са обществени библиотеки на територията на населеното място, изградени на принципите на близост, достъпност и оперативност за обслужване на населението. Те функционират към Народните читалища и се създават съгласно Закона за Народните читалища.

Чл. 8. Читалищната библиотека изпълнява следните функции:

1. Събира, съхранява, организира и предоставя за ползване библиотечния фонд.
2. Извършва библиотечно-информационно обслужване и осъществяване подвижни форми за библиотечно обслужване, ако се налага.
3. Съдейства за повишаване на образователното ниво, информираността, качеството на живот, разширяване на електронния достъп до информацията.
4. За поддържане на читалищната библиотека библиотечни колекции, които съдържат културни ценности се прилагат изискванията на Закона за културното наследство.

Чл. 9. Библиотекаря се назначава от читалищното настоятелство, съгласно Кодекса на труда.

Чл. 10. На длъжност библиотекар в читалищната библиотека се назначава лице, което отговаря на следните условия:

1. Професионална квалификация във висше учебно заведение обучението по която включва най-малко 50% дисциплини от библиотечния информационен цикъл.
2. Средно образование квалификация „Библиотекар“

БИБЛИОТЕЧЕН ФОНД

Чл. 11. 1. Библиотечния фонд е съвкупност от библиотечни колекции, които включват разработени по вид, съдържание и език публикувани и не публикувани документи с национална стойност.

2. Библиотечния фонд е предназначен за обществено ползване, ако в Закона не е предвидено друго. Този фонд е фонд на народното читалище.

3. Съхранението, ползването и разпореждането с документите от библиотечният фонд се извършва при условията и по ред определен в Нредбата на Министъра на културата.

4. Опазването на библиотечните фондове е задължение на лицата, които служебно имат достъп до тях, както и на всички читатели и ползватели.

ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 12. 1. Читалищните библиотеки се финансират от бюджета на съответното читалище въз основа на нормативи за държавни дейности.

2. Читалищната библиотека с решение на Общинския съвет, получава целеви допълнителни средства от общинския бюджет за възложените му функции.

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 13. 1. Който унищожи, повреди или загуби документи от библиотечния фонд се наказва с глоба от 200 до 500 лева.

2. Когато предмета на дейност е културна ценност наказанието е глоба от 500 до 2000 лева.

Чл. 14. Длъжностно лице, което не осигури подходящи условия за опазване на документи и допуска да се изгубят, повредят или унищожат се наказват с глоба от 200 до 2000 лева.

Чл 15. 1. Нарушенията на този Закон се установяват с актове, съставени от

оправомощени от Директора /Ръководителя/ на съответната библиотека лице.

2. Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателни постановления се извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 16. Обществените /в които са и читалищата/ библиотеки да проведат дейността си в съответствие с изискванията на Закона в шест месечен срок от влизането му в сила от 2009 година.

Чл. 17. Правомощията с лицата, работещи по трудов договор се уреждат съгласно чл. 123 от КТ.

Чл. 18. Лицата заверени на длъжност библиотекар, запазват правата си, но не повече от седем години от влизане в сила на Закона.

Читалищно настоятелство:

Читалищно настоятелство

1. Николинка Симеонова Христова – Председател

2. Живко Рачев Атанасов – член

3. Гунка Митева Иванова – член

Проверителна комисия:

1. Росинка Ганева Сярова

2. Малена Серафимова Конова

3. Веселинка Цвяткова Христова